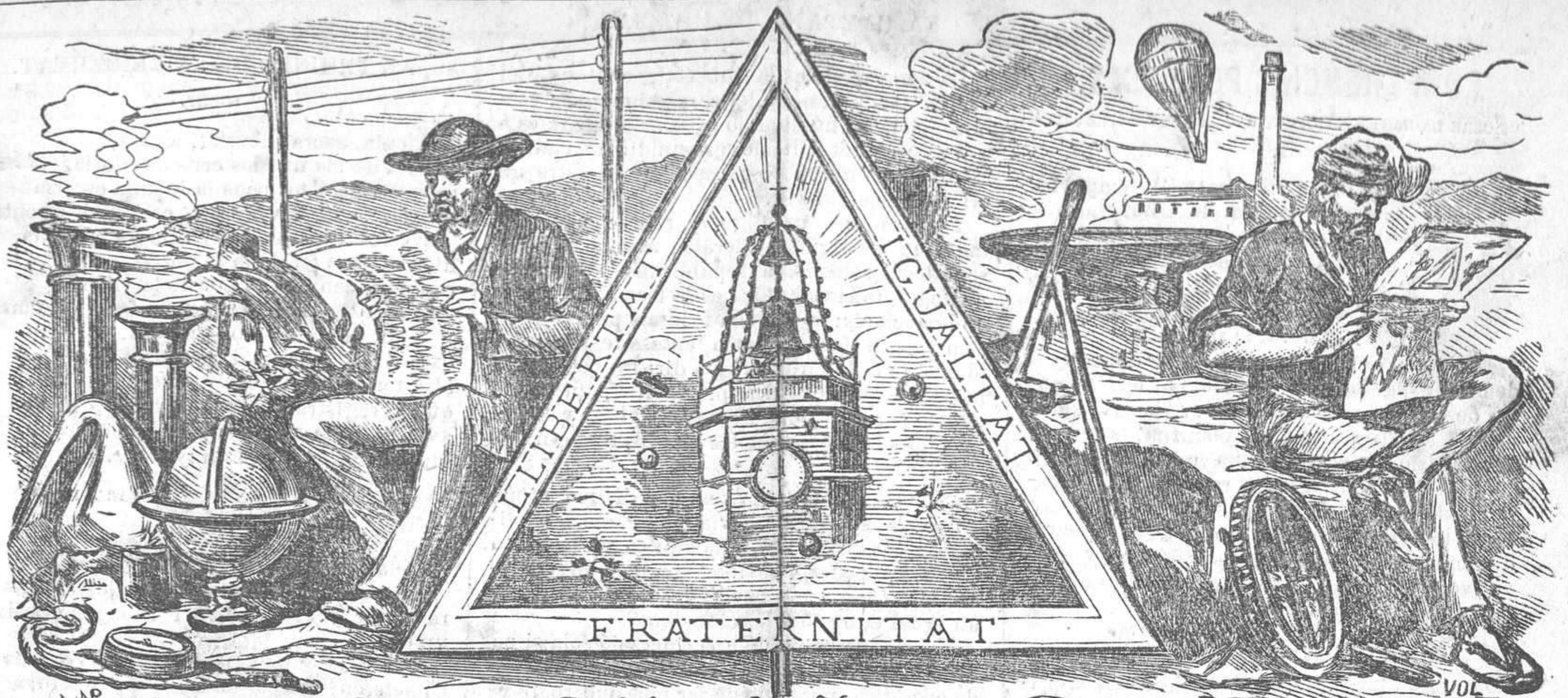

LA CAMPANA DE GRACIA

ACTUALITATS.

La República enterrant lo carlisme cent mil canas sota terra.

CONFERENCIAS POLÍTICAS.

SOBRE LA CARTA MANIFEST D' EMILIO CASTELAR.

I.

Com que s'acosta 'l temps en que s'han de deslindar los camps, á que pertany cada hù dintre del nostre partit: com que l' eminent Castelar aixís ho va comprendre ja dias endarrera, al publicar sa memorable carta: com de avuy á demá tal vegada siguem cridats al terreno actiu de la política, LA CAMPANA DE GRACIA, que á mes de la sátira maneja la doctrina, s' veu en la precisió d' ocupar-se una mica de lo que atany actualment al partit republicá democrá-tic federal á que pertany.

Ab tota la calma, ab tota la fredor que requereix l' assumpto s' ocupará d' aixó; y si no pot ventilarlo en un dissapte, ab dos, en fi ab los que sigan necessaris.

Fora preámbuls donchs y á l' obra.

**

Tots los partits polítichs tenen una idea primordial, tenen un fi, tenen una doctrina immutable, exposan lo terreno en que volan plantejarla y 'ls medis de que desitjan váldres pera lograrho.

Aquesta idea es una idea absoluta, que no atmet transaccions, que no s' doblega, que no pot mistificarse, baix pena de la vida del partit que á tant s' atrexeixi: lo partit que mistifica la seva idea ó que olvida 'l seu fi, deixa d' esser.

Los absolutistas tenen per idea primordial, lo dret diví: la soberanía de un home, de una familia sobre tots los homes, sobre totas las familias de la nació.

En aquesta idea absurda, renyida ab lo esperit de l' etat moderna, que denigra 'ls pobles, quan mes l' inteligencia 'ls dignifica, cifran los absolutistas la bondat de son régimen.

L' imposan per la forsa: allá ahont troban obstacles, miran d' abatre'ls: alguns cops— y are succeheix—ni siquiera 'l martiri de la pàtria logra contenirlos. Tanta es la fé y la confiança que en aquesta idea tenen: es lo seu absolutisme.

**

Los constitucionals volen agermanar lo dret modern ab lo dret tradicional, principis antitètics que s' retxassan com lo foch y l' aygua, per lo que s' véu que lluny de produhir l' armonia, encenen una lluyta constant entre 'ls dos principis que tractan d' armonisar, lluyta en la qual pateixen l' un ó l' altre, alternativament, segons los cassos.

Aquest ideal irrealisable, que divideix en mil matissos lo camp monárquich liberal, constitueix no obstant en son principi, un dret absolut, que per tots los medis tractan de imposar los que 'l professan.

**

Lo partit republicá té 'l seu absolutisme, té també la seva idea primordial, la que l' hi dona 'l ser y l' existencia; lo que l' ha fet naixe y la que 'l fa viure.

L' absolutisme del partit republicá no es tant la fórmula com l' idea; no es tant la república com la democràcia.

Vol la república porque constituhint un poder amovible l' hi semblan mes factibles, mes naturals, mes lògicas, mes encarnadas en l' organisme polítich, las prácticas de la democràcia.

Lo partit republicá á dreta lley s' hauria de dir partit democràta, si no haguessen falsejat aquesta paraula, los que tant desgraciadament han tractat de plantejar la democràcia dintre de la monarquia.

Y s' hauria de dir democràta, porque no vol la democràcia per salvar la república; no vol l' idea per salvar la forma: sino lo forma per salvar l' idea, la república per salvar la democràcia.

La democràcia es en son concepte lo dret absolut, anterior y superior á tota lley: encarnat en l' humana naturalesa, propi de la dignitat del home, de sas aspiracions y de son destino sobre de la terra.

La democràcia es la llibertat, es l' us del dret y 'l compliment del respectiu deber: es á la conciencia humana lo que l' aliment es á son cos: no pot l' homé prescindir d' ella, ni cohibirla en ningú, baix pena de cometre un crim ó de suicidarse.

Per mes que 'ns diguém republicans, per mes que 'ns diguém federals, avants que tot som democràtas: som republicans porque coneixem que la república es la forma lògica de la democràcia: nos dihem federals perquè pensam que la federació ben entesa es la forma lògica de la República: es á dir: tot per la democràcia qu' es l' idea primordial, que es lo nostre absolutisme: que es lo dret base y objecte de tots los nostres actes en l' òrdre polítich.

**

¿Qué 'n fariam, per exemple, de una república sola, si aquesta havia de ser una república de castas com la antiga de Venecia? ¿Qué 'n fariam del poder amovible si 'l dret de somóu-rel legalment, no havia de ser repartit per un igual entre tots los ciutadans?

Y ¿qué 'n fariam de una federació sola si en lloch de assegurar per tot lo pais la integritat democrática, no havia de fer mes que rompre-la odiosament en mil trossos, regneixent drets irritants y contraris á la democràcia en entitats ú organismes secundaris de la máquina política? ¿Qué 'n fariam per exemple de la federació, si al regoneixe l' autonomia de certas provincias ó de certs municipis, havia d' produhir en alguna de las primeras ó en algun dels segons l' unitat catòlica verbi-gracia, tant contraria al principi democràtic que regoneix é imposa la inviolabilitat de la conciencia humana?

Ah! una república y una federació aixís, lluny de ser los elements naturals á la democràcia, serian sos elements mes nocius, y no hi hauria democràta de cor, que al veure desaparèixe en la forma lo fondo de sas aspiracions, no malehís mil vegadas sas preocupacions y sas torpesas.

**

Recórdis 's lo que acabem de dir: no s' olvidi la prioritat absoluta de la democràcia sobre la República y sobre la federació, y sobre tot, recórdis que mes de una vegada tindrem d' afèrmarnos en aquests mateixos principis en lo decurs de las nostras conferencias.

BATALLARAS

La Diputació se ha declarat en contra del restabliment de las Esquádras de Catalunya.

Com á liberals nos n' alegrém.

Los mossos de l' Esquádra lo dia que dispararen sobre 'l poble inofensiu que passejava per la Rambla, desde 'l cantó del carrer Nou, aquell dia varen suicidarse, y 'ls morts no ressucitan.

La Fransa sembla que are tracta de protegirnos.

Moltas gracias, senyora, per tants d' obsequis.

Pero are casi bè, ja no la necessitem per res.

A Sant Jaume hi havia domassos, lo dia de las iluminacions.

Y darrera dels domassos ¿que hi havia?

¿Hi havia por, dolor ó goig?

No siguem tant curiosos, vaja!

Lo Poble, periódich de 'n García Ruiz, diu que 'l triunfo de las nostras tropas en lo Nort significa 'l triunfo de la República sobre de la monarquia.

Aixó que ho diu lo Poble periódich, ho sent també lo poble espanyol.

AL TRIUNFO DE LA LLIBERTAT.

SONET.

Alenta, sacra llibertat, alenta, escolta de tos fills los crits de gloria, mira estesa á tos péus la infame escoria que imposarnos volgué d' esclaus l' afrenta.

Exércit lliberal, qu' en lluyta cruenta digne t' has fet de la immortal memoria, ceneix, ceneix lo llor de la victoria que ab goig la patria per ton front presenta.

Y tú, noble Bilbao generosa, exemple al univers d' heróica fibra, alsa ton cap contenta y orgullosa; que al registrarne de la historia 'l llibre avuy ta nova gloria esplendorosa, diu: Per Bilbao fou Espanya libre.

TARAVILLA.

Detalls de la traició de la Alforja:

La casa de que s' valgueren los carlins pera entrar traïdament á l' Alforja, era la de un capellá.

Després de tots los horrorosos exesos que cometeren, per por de que l' agafessin, aquest ministre de Dèu s' ajuntá ab las partidas.

**

La criatura que fusellaren los carlins havia comés un gran crim.

¿Qué no 'u saben?

Quan ells entraren á la població, lo baylet duya képis al cap.

¡Vaya un modo de provocarlos! ¿Qué no l' hi feya treure?

Se dirá que 'l pobre baylet no mes tenia sis anys. Pero ¿qui l' h' fa tenir sis anys? ¿Qui no l' hi fa coneixe que son carlins?...

Ja están disposats los 50,000 uniformes pera la próxima reserva.

Y l' pais ja té disposats també 'ls 50,000 homes que 'ls han de vestir, que no en vá se l' hi demana sanch y or, quan s' ha d' emplear en l' extermini dels mes odiosos de sos enemics.

La promptitut ab que s' vá dur ausili á la vila de Molins de Rey, amenassada per en Mariano de la Coloma, déu omplir de confiar-sa als pobles lliberals y ferlos estar segurs, de que en un cas semblant, tróbinse allá ahont se trobin, no 'ls ha de faltar ajuda.

Ab aquesta confiança, y per acabar de una vegada las quádriilas de lladres que corran per Catalunya, bó seria que l' autoritat armés als pobles, que aquests com en l' altra guerra sabrian cumplir ab son deber.

Aquí á Catalunya gambarán los carlins tant com voldrán, fugint sempre de la persecució de las columnas, mentres tingan la confiança de que á la desgairada no 'ls ha de eixir un tercer á escarmentarlos.

Aquest tercer ha de ser en nostre concepte 'l poble armat!

S' ha descubert que al veure Prussia 'l creixement de la Fransa, tractava de móureli guerra altra vegada.

No 'u ha fet porque l' emperador estava malalt.

De modo que alló que deya Víctor Hugo:—La república es la pau, allá ahont hi ha rey ó emperador s' haurá de dir d' altre manera:

«La malaltia del emperador es la pau.»

En Carlets ha resolt continuar la lluyta.

Com qu' ell, mentres se las clavan, fuig de las balas, es natural que prengui una resolució tant heróica.

Ell sab que qui no té vergonya es duenyó del mon, y á copia de no tenirne vol ser duenyó de l' Espanya: pero may passará de ser l' amo de un ramat de xays.

La columna de 'n Calleja s' explica!

Després de uns quants dias de perseguir

á n'aquell majo anomenat Valent, la vanguardia 'l troba á Monsarte, se l' hi tira á sobre y l' hi fa 51 morts y 33 presoners; entre ells lo segon de la partida y l' hi preu armas, caballs municions y altres efectes de guerra.

Lo qu' es aquest Valent, si va fentho aixís, aviat perdrá la fama.

¡Qué gloriosa es la heroica vila de Bilbao!

Feya sis dias ja que sos habitants y la guarnició no sabian quin gust tenia 'l pá, ni 'l ví; feya sis dias que no menjavan mes que carn de caball

Pero l' esperit que s' alimenta del heroisme recullit en cent tradicions gloriosíssimas, per res necessita aliment qualsevol.

Bilbao hauria mort mil vegades de fam, per viure eternament en lo llibre de la historia.

Felicitém ardenment á n' en Pi y Margall per haverse lliurat de las mans del assesi, que introduhintse á casa seva vá dispararli tres tiros de revólver.

En cassos com aquest no 'ns olvidarem may del home, víctima de un atentat criminal y cobart.

Pero del ilustre Pi y Margall, que tantsserveys té prestats á nostre partit, no podém olvidarnos are ni may.

Hem rebut una memoria escrita en catalá, de un Monte-pio, que ab lo títol de Monserrat forman varios de nostres compatricis, residents á Buenos-Ayres.

A l' altra banda del mar, lluny de la terra, se véu que no l' olvidan, puig parlan son llenguatge y parlantlo s' honran.

Los saludén, donantlos gracias per l' obsequi y desijantlos salut y prosperitat, ja que á Buenos-Ayres tenen república y federació.

Lo General Serrano ha arribat á Madrid, ahont se l' hi ha fet un recibiment entusiasmata.

Ja s' ho merexia 'l llibertador de Bilbao! Serrano vá á Madrid pera arreglar la qüestió política.

Aixó es lo que cal are com are: al vence als carlins del Nort no ho hem vensut tot, ni molt menos.

Nos queda encare la tasca de solidar la república y de matar l' última esperansa dels alonsins.

Las victorias del Nort son y deuen ser l' enterro dels Borbons.

A Portugal s' han rebut ab inmens entusiasme las noticias de las nostras victorias.

Es que al salvar la llibertat aqui, hem salvat també la llibertat allá.

Portugal que gosa ab las nostras alegrías y sufreix ab las nostas penalitats, está destinada á ser la digne germana de la Espanya republicana.

ZOOLOGÍA.

BESTIA CARLÍ.

No se si haurán observat lo que are dirlos m' agrada; mes quan jo alguna vegada als carlins hi examinat he obtingut per resultat, per mes qu' el dirho entabana, que entre aquesta rassa insana que 'ns on pla las carreteras, se 'n troban de dos maneres ab llana y en sense llana

Lo carlista cap de pá que tan sols per fanatisme se vá á fer rompre la crisma

sens que res vaja á guanyá, y que deixa plens de gana á la dona y las criaturas per passá ell mil amarguras es dels carlistas ab llana.

Pero aquell rector ó abat que de lluny la lutxa 's mira y en la capital conspira cómodament assentat; esperant ab santa fé que vingui del triunfo 'l dia, será un carlí ab picardía pro 'l qu' es de llana..... no 'n té

Aquell altre qu' es tant bé, sent pels carlins una mina, pues per ells lutxa y s' arruina donantlos tot lo que té perque un capellá li mana ferho així ab lo sant anhel de lográ un dia anar al cel, es dels carlistas ab llana.

Pero aquell que l' aconsella per lograr lo resultat de deixarho ben pelat, y sempre li está á la aurella, y que ab afany verdaté procura sols explotarlo fins que net logra deixarho, es un carlí..... que no 'n té.

Lo jovenet ignocent que sortint del seminari per concell de un perdulari se 'n vá al camp á fé 'l valent, y troba mort inhumana deixant ab tals disbarats sos pares desconsolats, pobret! es un carlí ab llana.

Pro 'l que plé de pilleria se 'n vá entre mitj dels carlins ab los saludables fins de ferse 'ls seus algun dia, y sempre que li vé bé procura robá 'l que pot, será un carlí lladregot; pro 'l qu' es de llana..... no 'n té.

Uns y atres donchs ab mal art y com sembla que s'hi gosan, ab sa ira vil se proposan á sa pátria exterminar; aixís donchs per acabar la lutxa que 'ns fá malbé, es lo únich bó que 's pot fé contestant la guerra ab guerra: los de llana 'l cap á terra, y 'ls que no 'n tenen, també.

IGNACI TRONTOLLS.

En Mariano de la Coloma s' ha presentat á Molins de Rey; pero si 's descuida una mica 'l molan á garrotadas.

Los pobles vehins enviaren los seus voluntaris á la vila amenassada y una columna eixí instantáneament d' aquesta ciutat.

Al saberho 'l colom, encare vola.

Las tropas republicanas han entrat á Zornaza y marxan cap á Durango.

La por, nostre auxiliar d' are en avant, ha entrat en cambi al cos dels carlins!

Visitava 'l redactor de un periódich los hospitals de Santander y vejé un soldat ab l' ull tot envenat.

A fi de consolarlo, l' hi digué:

—¡Vaja minyó, que aviat recobrarás la vista!

—Cá: no 'u cregui, respongué 'l soldat: lo meu ull s' ha empenyat en quedarse á Somorrosto, pera veure lo que per allá passa, y no hi ha ja ningú, que puga fer tornarho.

En Chambord se 'n vá á Fransa, y allá s' estará no d' incognit, sino de una manera oficial, fent treballar als seus perque l' elegerin rey.

Nos sembla que 'n Chambord á Fransa no hi pot guanyar la corona encare que puga guanyari una altra cosa.

—¡No saben qué?

—Un pam de nás.

Un carlí molt fanfarró deya:

—Ja poden dir lo que vulgan los lliberals: Bilbao per mes que digan está sitiada.

—Si ja 'u sè l' hi responia un republicá, ja 'u sè que á Bilbao hi heu deixat lo siti.

Los carlins continuan evacuant molts punts de las Provincias Vascongadas.

Vaja que 's véu molt bè que las últimas tundas als carlins los han produhit l' efecte de una purga.

Al anarse'n los carlins de Portugalete van incendiar un gran número de casas.

No es que vajan incendiarlas expresament, no: alguna guspira del foch de la rabia que tenian al cos..... falta de cuidado..... en fi ja m' entenen.

—Va anar diumenje passat als Jochs Florals?

—Si senyor?

—Y que tal?

—Home, vaig véure que alló que diuen de que son reaccionaris, es mentida: figuris que no solzament los adjunts, sino hasta las autoritats estavan al mateix nivell del públich.

—Y á la sessió que cad' any dona la Jove Catalunya ino vá anarhi?

—Jo 'u crech.

—No l' hi sembla que 'l saló de Cent ahont la doná, pot casi anomenarse 'l Saló de no se sent?

—Es vritat

Las faccions navarras s' en tornan á la seva provincia: los viscains á casa seva moixos y abatuts.

Hi ha bolets que diuen que son venenosos, y 'ls bolets que últimament han rebut, de fixo que 'u serán.

Los carlins manats per un tal Gras trenca- ren l' acéquia que assurteix d' ayguas á Balaguer.

Aquest modo tant católich de practicar las obras de misericordia, negant l' aygua á qui té set, la veritat es molt gras.

Ja hem trobat lo *Polux* del *Castor* Andè-chaga.

Aquest *Polux* es lo cabecilla *Tomasin* mort a las *Munyecas*.

Com que 'ls carlins volan lo restabliment dels convents, y 'ls lliberals en tot volém donarlos gust, hasta per tréurels del mon, los fem anar de dos en dos com los frares.

Diu que 'ls gefes carlistas han aconsellat al Terso que se'n vaja a l'estranger en busca de recursos.

Ab humil y trista véu
y la cara ja mitj morta,
anirà per tot arrèu
demanant de porta en porta:
—Caritat per mor de Dèu!

Diuen que 's tracta de fortificar a algunas poblacions, de Catalunya.

Es molt just!
Que 's fortifiquin las poblacions, are que 'ls cors s'han fortificat també després de las últimas batallas.

Las columnas que recorran l'alta montanya están cobrant la contribució dels pobles que feya dos anys que no la pagaban mes que als carlins.

Ja que no se 'ls pot conmoire l'enteniment conmoventlos las butxacas, potser que coneixerán que encare existeix a Espanya lo govern liberal.

Ja comensa a circular la paraula «traició» entre 'ls partidaris del Terso...

Traició! Dols consol dels que han rebut sumanta...

Pero si: es veritat: la traició 'ls ha fet mal, molt mal; pero hi ha que notar que qui principalment los ha trahit, ha sigut son mateix fanatisme.

Passan de 4000 las baixas que han tingut los carlins en los últims combats.

Qui no vulga pols, que no vaji a l'era.

CANTARELLAS.

De nit quan l'amor m'inspira
ab tú ab més afició estich....
(Aixís no coneix si 'm mira,
que de sas ximplasas rich.)

V.

De tos ulls hermosa nina
raigs tant clars de llum s'escampan,
que voldria m'els deixessis
per pujar de nit l'escala

T. DE S.

Tu Marieta, quan me miris
no 'm miris tant malament:
calla, que no 'm recordava
que miras contra 'l govern.

Sempre 'm dius que no tinch cor
y aixó may me dará pena,
que de cor, segons jo entench
ja no 'n tèn mes que l'iglesia.

G.

Los soldats veuréu que tiran,
los carlins tiran també;
pero may veuréu que tirin
los cigarros de calé.

B. DE T.

EPICRAMAS

—M'han dit que vosté, D. Just
(Jo no crech que siga bola)
tot xiulant y fent tabola
fà la crema ab un gran gust.

—Es cert respongué al moment,
com que só un pintor dels vells,
ab l'ajuda dels pinzells,
faig la crema de un convent.

A. F. O.

Me deya en Santamaria,
qu'era home de molt obrá,
y es vritat, puig cada día
pren cinch tomas de la ruá.

Disputant ab mossen Llamas
sobre 'l joch qu'es mes bonich,
vá contestarme:—Jo estich
que 'l milló es lo joch de damas.

R. E. B. Y A.

Deya un jove fanfarron:
—Só fill de una casa bona:
y l'hi contestà en Ramon:
—Jo 'm creya que en aquest mon
tots eram fills de una dona.

B.

Digué a sa promesa en Mero
—Tot anirà a trotxe y motxe:
si ab mi 't casas fias tinch cotxe
—Donchs que 'ts molt rich?

—So cotxero.

P. P.

Un senyor molt curiós
vá preguntar a n' en Tino
—Tu noy: quin ofici fas?
—Esquilo ruchs per servilo!

M. M.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR de la Campana.

Han remés xaradas ó endavinallas dignes d'insertarse los ciutadans Tres de secas, Un obrer, Canyéulis, Droguera Sagristá y Gestus.

N'han remesas que haurien de pulirse ó d'arreglarse 'ls ciutadans Carnicer de Vilanova, Philopio, Manel Mirapeix, Alt y Prim, Un barbe, Raup, Sabatas y mitjas blavas, Mech y Un mosquit.

Las demás que han vingut y que no quedan mencionadas, no poden anar per mal verificadas, fluixas, vellas, mal combinadas ó per altres defectes.

Ciudadá F. C. y G. La seva poesia no pot anar: está plena de llochs comuns —Drogas. Tampoch y per igual ratio pot anar la seva —Batlle. Nos es impossible insertar lo que 'ns envia. —Pantomina Idem, idem. —Ayguafreda. Idem. —C. de Vilanova. Tampoch podem complaure 'l. —Sabatas y mitjas blavas. Lo que es aquesta semana tampoch a vosté. —Mech. Idem. —Ignaci Trontolis. Insertarém molta cosa de lo que 'ns envia. —Manel Mirapeix Idem, idem. —Un mosquit. Y ab vosté no farem diferencia de s anteriors. —Raup. Lo mateix que ab vosté tampoch. —Lluñastichs. Nos al grém que cavillem: barriant senyor Canons —Simon del Ombra. L'altra semana no vá con estar-ell perque vá venir tart: algo de lo que 'ns envia ya hi anira: en quan a la fabuleta d'aquesta, encare que ben verificada, vosté mateix ja coneixerá qu'es bastant fluixa. —Serpetas de Tarrasa. —La seva xarada es ben verificada y regularment combinada; pero no té 'l brillio que nosaltres desijem. —Alp Statim. Son soneto peca per desgavellat: no hi ha accents. —Feliu Ganyoia. Diu vosté que aquesta semana ha fet un gran esforç. ¡Vaya un esforç! No ha fet més que copiar malament lo que en l'any 66 portava ja 'l *Noy de la Mare*: anem tornant al lli. —Un barret vell. Tant desobliat es l'epigrama que aquesta semana nos envia, que se 'ns fa impoible creure que vosté siga l'autor dels que 'ns ha enviat antes que aquest: d'altra manera coneixerá que 'l d'avuy es molt dolent y no 'ns l'enviaria. —Jordi Non y Nin. En prosa potrá anar lo que 'ns remet. —Transferidor Idem, respecte al seu epigrama. —T. I. P. Ab lo nom que vosté preten no hi anirà res, y ja es l'última vegala que l'hi dithem, Mare de Dèu qu'es tot-ull. —Tres de secas. No perdi la paciència, que son molt los qu'ns envian y molts los qui desitjan ser complacuts. Aquesta semana aprofitarém alguns cos. —Philopio. De lo que 'ns remet no mes hi ha un símil que 'ns agradi: y un ja veu que no hi pot anar tot sol. —Alt y Prim. Aprofitarém a guna cantarella y algun epigrama: no 'ns demani per mort de Dèu la rahó de que l'hi desitjem alguna cosa: fas-iscarrech de que anem molt depressa y de que 'l periódich no es ni pot ser una cátedra.

SOLUCIÓ

a la xarada y a l'endavinalla del
últim número

Jau sota una PA-TA-TE-RA

Carlos lo rey de la llana:
fou ferit del ME-TA-CAR-PO
de Oroquieta en la batalla:
no 's vá curar de ser rey
y ha mort de un fart de CASTANYAS.

CANYEULIS.

Ningú mes ha enviat ab completia exactitut las tres solucions: are en quant a las 1.ª y 2.ª las han remesas los ciutadans M. de la Cattera, La Droguera Sagristá, Pantomina, Gestus, Sabatas y mitjas blavas y T. Y. P.

La 1.ª no mes l'ha endavinada 'l ciutadá Mech: y no mes que la 2.ª Un mosquit.

XARADA

I.

SONET.

Sò un *prima quarta*, perque 'm dos *tercera*
per una dos y *quarta* tant tirana,
que ab desdeny sols me parla y mala gana,
sabent quant jo la dos tras de *primera*.

Dos tres quarta en volguerme está la fiera,
y ma constancia en adorarla es vana,
qu'en veurer mon torment se gosa ufana,
y ni esperar consol me deix siquiera,
Tres quarta 's diu, y es no n que l'hi va bé,
qu'es *prima tres dos quarta* com son ellas,
y espinosa com ellas es també.
¡Pobre de mí! que sorda a mas querellas,
may la puch veurer tot! Oh cel!... ¡perqué,
perqué fas duras los que fas tant bellas!

TARAVILLA.

II.

Tres ne té la mèva dona;
tu lector la dona y jo,
som un *dos*; y molt *primera*,
ho sol estar lo meu tot. PEE SISTELLÉ.

ENDAVINALLA.

Tinch quatre ulls y no hi veig gens,
sens ser cercol só rodó,
me menjan y pá no só
vaja encare no m'entens? BARRET VELL.
(Las solucions en lo próxim número.)

ÚLTIMA HORA.

Los carlins s'han posat a matarnos d'alegría.

No fem un número, no 'l tenim compaginat, no ha entrat ja en máquina, que una bona noticia 'ns obligui a suspendre las operaciones.

Dissapte passat tractavam del avans de nostras tropas cap a Bilbao, avuy una batalla donada a Prats de Llussanés posa la ploma en nostras mans.

Uns set mil carlins manats per en Tristany y en Miret, entre 'ls quals s'hi troba una part del somaten de l'Alta Montanya, esperan a las columnas manadas per Esteban y Ciriot en lo punt anomenat Carrer de Bouaire.

Las tropas s'hi rebaten furiosas; son 5,000 homes ab prou feynas; pero no importa 'l número: l'acció comensa a dos quarts de una del mitj dia, y a las cinch de la tarde ja 'ls carlins han abandonat totas sas posiciones y han fugit a la desbandada.

Gran número de ferits y presoners, queda sobre 'l camp: mes de 150 soldats de la columna de 'n Nouvilas, recobran la llibertat: lo cabecilla Miret está gravement ferit; y la victoria de las nostras tropas, ressonant per tota l'Alta Montanya, desvaneix las patrnayas, que ab tant temps de no véure's perseguits havian escampat los carlins, infiltrantlas en l'ánimo dels créduls montanyesos.

¡Gloria al ejército!

Un esforç mes, y aquesta vil canalla, nos las pagarán totas a l'hora.

IMP. DE LA V. Y F. DE GASPAR. — ATAURO, 14.

1. Lopez editor. — Rambla del Mitj 20.